

Topmøde mellem EU og Vestbalkan
Bruxelleserklæring, den 13. december 2023

Vi, Den Europæiske Unions (EU's) og medlemsstaternes ledere i samråd med lederne på Vestbalkan og i tilstedeværelse af regionale og internationale interessenter, har i dag konkluderet følgende:

1. Det stadig mere komplekse geostrategiske miljø, der domineres af **Ruslands angrebskrig mod Ukraine** og er stærkt præget af krisen i Mellemøsten, bringer fortsat den europæiske og globale sikkerhed i fare. Det viser betydningen af sammenhold og målbevidsthed inden for den europæiske familie og af det strategiske partnerskab mellem EU og den vestlige Balkanregion, der skaber stadig tættere bånd og et mere dybtgående samarbejde med EU baseret på fælles principper og værdier.
2. EU minder om Thessalonikidagsordenen og Sofia-, Zagreb-, Brdo- og Tiranaerklæringerne og bekræfter på ny sit fulde og utvetydige engagement i **Vestbalkanlandenes perspektiv for medlemskab af Den Europæiske Union og opfordrer til, at tiltrædelsesprocessen fremskyndes** på grundlag af troværdige reformer fra partnernes side, retfærdig og streng konditionalitet og princippet om egen fortjeneste, hvilket er i vores fælles interesse. EU ser med tilfredshed på de fremskridt, som partnerne på Vestbalkan hver især har gjort på deres vej mod EU siden topmødet mellem EU og Vestbalkan i Tirana. Vestbalkans fremtid er i vores Union.

3. EU hilser det velkommen, at **partnerne på Vestbalkan i overensstemmelse med folkeretten er fast besluttet på at respektere og forpligte sig til centrale europæiske værdier og principper**. EU ser desuden med tilfredshed på det på ny udtrykte tilsagn fra partnerne på Vestbalkan om, at demokrati, grundlæggende rettigheder og værdier og retsstatsprincippet har forrang. I overensstemmelse med Tiranaerklæringen fra december 2022 understreger EU behovet for vedvarende og uigenkaldelige **reformresultater** vedrørende **retsstatsprincippet**, de demokratiske institutioners funktionsmåde, økonomien og reformen af den offentlige forvaltning. EU understreger behovet for en vedvarende indsats inden for bekæmpelse af korrupcion og organiseret kriminalitet og for øget støtte til god regeringsførelse, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene og rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Troværdigheden af disse tilsagn afhænger af en meningsfuld gennemførelse af de nødvendige reformer og opnåelse af solide resultater understøttet af klar og konsekvent offentlig kommunikation i deres befolkningers interesse. Et stærkt civilsamfund og uafhængige og pluralistiske medier med fuld respekt for ytringsfriheden er afgørende elementer i ethvert demokratisk system.
4. At partnerne står sammen med EU, er et klart tegn på deres strategiske kurs – nu mere end nogensinde – i lyset af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og andre sikkerhedsudfordringer. EU vil fortsat investere i multilateralisme og vil samarbejde med partnerne om at forsvare og opretholde den regelbaserede internationale orden. En fælles vision for fremtiden indebærer fælles værdier og gensidigt ansvar. I takt med at vi uddyber vores samarbejde med partnerne, opfordrer vi dem indtrængende til at gøre hurtige og vedvarende fremskridt hen imod fuld tilpasning til **EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), herunder EU's restriktive foranstaltninger, og til at handle i overensstemmelse hermed**. Vi udtrykker anerkendelse over for de partnere på Vestbalkan, der allerede demonstrerer deres strategiske engagement ved **fuldt ud at tilpasse sig** EU's FUSP, og opfordrer dem, der endnu ikke har gjort det, til at følge trop. Vi påpeger betydningen af at forbedre håndhævelsen af restriktive foranstaltninger og forhindre omgåelse heraf.

5. EU er fortsat regionens **nærmeste partner, vigtigste investor og handelspartner og største donor**. Denne støttes ekstraordinære omfang og rækkevidde bør gøres mere synlig og afspejles proaktivt af partnerne i deres **offentlige debat og kommunikation**, så borgerne kan forstå de konkrete fordele ved partnerskabet med EU. Partnerne bør også kommunikere tydeligt om deres eget engagement i EU's værdier og de nødvendige reformer.
6. EU understreger behovet for tilsagn fra partnerne på Vestbalkan om inklusivt **regionalt samarbejde og styrkelse af gode naboskabsforbindelser**, herunder med EU's medlemsstater. Det er fortsat vigtigt at gennemføre bilaterale aftaler i god tro og med konkrete resultater, herunder Prespaaftalen med Grækenland og traktaten om venskab, godt naboskab og samarbejde med Bulgarien. Der skal fortsat gøres en beslutsom yderligere indsats for at skabe forsoning og regional stabilitet samt for at finde og gennemføre endelige, inklusive og bindende løsninger på partnernes regionale og bilaterale tvister og spørgsmål, der har rod i fortiden, i overensstemmelse med folkeretten og fastlagte principper, herunder aftalen om successionsspørgsmål, og på de resterende sager om savnede personer og spørgsmål vedrørende krigsforbrydelser. EU opfordrer også partnerne til at sikre rettighederne for og ligebehandling af personer, der tilhører mindretal.
7. Vi støtter fuldt ud den indsats, som gøres af **EU's højtstående repræsentants og EU's særlige repræsentant for dialogen mellem Beograd og Pristina og for andre regionale spørgsmål vedrørende det vestlige Balkan**. Vi forventer et konstruktivt engagement i god tro og i kompromisets ånd fra begge parter side for at gøre hurtige fremskridt med normalisering af deres forbindelser, hvilket er afgørende for sikkerheden og stabiliteten i hele regionen og for at sikre, at parterne hver især kan gøre fremskridt på deres europæiske vej. Vi opfordrer indtrængende parterne til uden yderligere forsinkelser eller forudsætninger fuldt ud at gennemføre **aftalen om vejen mod normalisering og gennemførelsesbilaget hertil** samt alle tidligere aftaler. Vi forventer også, at parterne yder en vedvarende nedtrapningsindsats i overensstemmelse med EU's anmodninger og afholder sig fra ensidige og ukoordinerede handlinger, der kan føre til yderligere spændinger og vold, og retorik, der ikke er befordrende for en normalisering af forbindelserne.

8. Vi glæder os over de vellykkede møder i **det europæiske politiske fællesskab**, der fandt sted den 6. oktober 2022 i Prag, den 1. juni 2023 i Chişinău og den 5. oktober 2023 i Granada. Møderne udgjorde en platform for politisk koordinering og gav lejlighed til indgående drøftelser om presserende spørgsmål vedrørende hele kontinentet.

Bringe partnerne tættere på EU og fremme gradvis integration

9. EU sigter mod at **bringe Vestbalkan tættere på EU**, bane vejen for tiltrædelse og skabe konkrete fordele for borgerne allerede under udvidelsesprocessen. Med henblik herpå agter EU at undersøge supplerende foranstaltninger, som har til formål yderligere at fremme en **gradvis integration**. EU understreger betydningen af fuldt ud at udnytte potentialet i de eksisterende retlige instrumenter. På grundlag af den reviderede metode minder EU om Det Europæiske Råds opfordring til allerede under selve udvidelsesprocessen at fremme den gradvise integration af regionen yderligere på en reversibel og meritbaseret måde.
10. I denne forbindelse sigter Kommissionens nylige meddelelse om den nye **vækstplan** for Vestbalkan mod at fremskynde **socioøkonomisk konvergens** mellem Vestbalkan og EU og opfordrer regionen til at øge tempoet for EU-relaterede reformer og fremme regional økonomisk integration gennem det fælles regionale marked på grundlag af EU's regler og standarder.
11. EU er rede til at behandle forslagene i vækstplanen med henblik på at **styrke Vestbalkans økonomiske integration i EU**. EU bemærker, at de fremsatte forslag er betinget af, at Vestbalkan tilpasser sig reglerne for EU's indre marked og åbner de relevante sektorer og områder for alle deres naboer i overensstemmelse med det fælles regionale marked, samtidig med at integriteten af EU's indre marked og lige konkurrencevilkår bevares fuldt ud.

12. EU ser med tilfredshed på undertegnelsen på topmødet om Berlinprocessen i oktober 2023 af den fjerde mobilitetsaftale om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer for sygeplejersker, dyrlæger, apotekere og jordemødre, som vil fremme mobiliteten for erhvervsudøvere på Vestbalkan. EU ser også med tilfredshed på ikrafttrædelsen af de tre mobilitetsaftaler om **fri bevægelighed med identitetskort** for borgere i regionen samt om **gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelser og erhvervsmæssige kvalifikationer** i regionen, som blev undertegnet sidste år. EU opfordrer de øvrige partnere på Vestbalkan til hurtigt at ratificere disse aftaler, så borgerne kan drage fordel af dem snarest muligt.
13. EU minder om det fælles tilsagn om at intensivere bestræbelserne på at fremme Vestbalkans integration i EU's indre marked. Vestbalkans fælles regionale marked bør fungere som et springbræt for integration. Der er behov for en yderligere beslutsom indsats fra alle Vestbalkans ledes side, for at det fælles regionale marked kan blive en realitet, navnlig med hensyn til vedtagelsen af flere afgørelser om **handelsrelaterede initiativer**, der allerede er vedtaget på teknisk plan i forbindelse med den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA). Et sådant inklusivt regionalt samarbejde baseret på EU-regler og -standarder vil også stimulere handelen inden for regionen og tiltrække investeringer. EU opfordrer regionen til med hjælp fra Det Regionale Samarbejdsråd (RCC), CEFTA og WB6 Chambre Investment Forum (CIF) at udarbejde en ambitiøs efterfølger til den nuværende handlingsplan for et fælles regionalt marked, inden den udløber i 2024.
14. EU ser med tilfredshed på det arbejde, som alle Vestbalkans økonomier har gjort for at **modernisere deres betalingssystemer** med henblik på at bringe dem tættere på EU's standarder og opfyldelsen af alle betingelserne for integration i det fælles eurobetalingsområde.

15. **Transport og konnektivitet** er afgørende for den økonomiske udvikling, da de fremmer en bedre regional integration og forbedrer forbindelserne mellem naboerne. Gennem transportfællesskabet har EU åbnet muligheden for tættere integration af Vestbalkan på transportområdet, navnlig gennem reguleringsmæssige reformer. I den forbindelse opfordrer EU partnerne til på en ambitiøs måde at gå videre med de nødvendige reformer. EU ser med tilfredshed på aftalerne på højt plan om revision af den vejledende udvidelse af det transeuropæiske transportnet (TEN-T) til Vestbalkan og forslaget om at oprette en **europæisk transportkorridor mellem Vestbalkan og det østlige Middelhavsområde**. EU vil støtte partnerne på Vestbalkan i at integrere markederne for vejtransport på grundlag af vedtagelsen af den relevante gældende EU-ret. Vi glæder os også over de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af **grønne baner mellem EU og Vestbalkan**, og opfordrer til, at de anvendes ved alle relevante grænser, samtidig med at gældende EU-ret og -procedurer respekteres fuldt ud. Vi glæder os desuden over oprettelsen af initiativet "**Blue Lanes**", som vil forbedre handelsforbindelserne mellem havnene ved Adriaterhavet. Disse initiativer bidrager til bedre grænseforvaltning, nedsat ventetid for passagerer og gods, og støtter dermed den økonomiske aktivitet. De understreger de positive virkninger af at fremme toldsamarbejdet mellem EU og Vestbalkan. EU anerkender transportfællesskabets og CEFTA's indsats for at udvikle en køreplan for indførelse af grønne baner og synkroniseret grænsekontrol. Desuden er EU engageret i at støtte moderniseringen af jernbanenettet i regionen og støtter Vestbalkans indsats for at genetablere passagerjernbaneforbindelser mellem større byer i regionen samt mellem regionen og dens EU-nabolande.

16. EU minder om, at det er fast besluttet på at støtte Vestbalkans ledere i at opfylde deres tilsagn om at **gennemføre den grønne dagsorden** fuldt ud for regionen, herunder deres klimaforpligtelser i henhold til Parisaftalen, energifællesskabet og Sofiaerklæringen om en grøn dagsorden for Vestbalkan, som en central drivkraft for omstillingen til moderne, klimaneutrale, klimaresistente og ressourceeffektive økonomier. EU vil fortsat **støtte dekarboniseringen** af regionen, også gennem teknisk bistand, navnlig med henblik på opskalering af vedvarende energi. Projektet EU4 Green er et vigtigt redskab til at hjælpe partnerne i deres gennemførelsesindsats. EU vil fortsat støtte regionen i forbindelse med at udvikle og gennemføre klima- og energiomstillingspolitik, herunder CO₂-prissætning baseret på robust overvågning, rapportering og verifikation af emissioner samt politikker.
17. I forbindelse med integrationen i EU's **digitale indre marked**, der bygger på den vellykkede gennemførelse af den regionale roamingaftale om roaming til hjemmetakst fra juli 2021, glæder vi os over **reduktionen af dataroamingtaksterne** mellem EU og Vestbalkan pr. 1. oktober 2023 med henblik på at udvikle en langsigtet roamingordning for at inkludere regionen i EU's område for roaming til hjemmetakst. Vestbalkan bør også bestræbe sig på at intensivere deres indsats inden for **digital omstilling og medier**, navnlig med hensyn til cybersikkerhedsreformer og ved at sørge for en sikker udrulning af 5G-net gennem en omfattende gennemførelse af EU's værktøjskasse til 5G-sikkerhed. For yderligere at fremme digital konnektivitet glæder vi os over intentionen om at udvikle WIFI4WB-initiativet, der giver gratis adgang til wi-fi-konnektivitet for borgere og besøgende i det offentlige rum.
18. I forbindelse med **integrationen af Vestbalkan i industrielle forsyningskæder** glæder vi os over den interesse, som partnerne på Vestbalkan har udtrykt, for at blive en del af EU's værdikædepartnere for **kritiske råstoffer** og opnå støtte til udvikling af relevante industrier, der er i overensstemmelse med behovene og standarderne på EU's indre marked.

19. EU minder om Brdoerklæringen fra 2021 og Tiranaerklæringen fra 2022 og er fast besluttet på **at fremskynde og yderligere uddybe det politiske engagement med Vestbalkan**, herunder bl.a. gennem afholdelse af regelmæssige topmøder mellem EU og Vestbalkan, deltagelse af partnerne på Vestbalkan i EU-arrangementer på højt plan og regelmæssige FUSP-dialoger samt styrkelse af samarbejdet i multilaterale fora. Partnerne på Vestbalkan er allerede blevet opfordret til at give input til samlingerne i Rådet (udenrigsanliggender) og bliver regelmæssigt orienteret om disse samlinger. Det nylige ministermøde mellem EU og Vestbalkan i november intensiverede yderligere engagementet på FUSP-området, og ministerkonferencen mellem EU og Vestbalkan i oktober i Skopje gjorde det samme på området retlige og indre anliggender.
20. EU ser med stor tilfredshed på oprettelsen af en ny afdeling af **Europakollegiet** i Tirana og iværksættelsen af en ansøgningsproces for det første akademiske år 2024-2025. Denne afdeling vil give studerende fra Vestbalkan og andre lande ekspertviden om EU-anliggender og give studerende fra EU's medlemsstater regional ekspertise, og det vil dermed også fremme gensidig forståelse og tilhørsforhold.
21. EU minder også om, at det fortsat støtter reformen af og **kapacitetsopbygningen inden for offentlige forvaltninger** på Vestbalkan, som navnlig ydes gennem tilskud, twinning og den regionale skole for offentlig forvaltning (ReSPA).

22. EU ser også med tilfredshed på partnernes tilsagn om at fremskynde deres arbejde med gennemførelsen af dagsordenen for Vestbalkan vedrørende innovation, forskning, uddannelse, kultur, ungdom og sport. Foruden deltagelse i Horisont Europa og Et Kreativt Europa associerer EU gradvist partnere i EU-programmer såsom **Erasmus+** og **Det Europæiske Solidaritetskorps** og åbner op for deltagelse under **initiativet Europauniversiteter** for alle partnere på Vestbalkan med henblik på at skabe yderligere muligheder for **unge**. **Ungdomsgarantien** og innovationsstøtteforanstaltningerne på Vestbalkan vil bidrage til at mindske det færdigheds- og kompetencemismatch og den hjerneflugt, som regionen oplever. Det næste **ministermøde i styringsgrupperne for Vestbalkan** bør bidrage til yderligere at styrke samarbejdet med regionen på disse politikområder og fastholde det politiske momentum. EU ser med tilfredshed på den vigtige rolle, som det regionale kontor for ungdomssamarbejde (RYCO) har med hensyn til at styrke samarbejdet og forsoningen mellem unge på Vestbalkan.

Opbygning af et solidt økonomisk grundlag for fremtiden og fælles håndtering af de negative konsekvenser af Ruslands angrebskrig mod Ukraine

23. **Rusland har eneansvaret** for den fortsatte **energikrise og økonomiske krise**. Anvendelsen af energi, fødevarer og information som våben har påvirket partnerne på Vestbalkan og er navnlig rettet mod dem, der fuldt ud tilpasser sig EU's FUSP og dens restriktive foranstaltninger. For at afbøde virkningerne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine er EU fast besluttet på yderligere at **intensivere sit politiske engagement** med den vestlige Balkanregion ud over den bistand, der allerede ydes gennem **instrumentet til førtiltrædelsesbistand, den økonomiske plan og investeringsplanen, energistøttepakken, den europæiske fredsfacilitet samt den støtte, der bidrager til at opbygge cyberrobusthed og bekæmpe udenlandsk informationsmanipulation og indblanding**.

24. EU vil fortsætte sin støtte til partnerne på Vestbalkan med henblik på at håndtere de negative virkninger for deres økonomier og samfund, navnlig gennem EU's **energistøttepakke til en værdi af 1 mia. EUR i tilskud, som kan føre til investeringer på 2,5 mia. EUR. 90 % (450 mio. EUR)** af første halvdel af pakken er allerede **blevet udbetalt** for at afbøde stigningen i energipriserne for SMV'er og sårbare husholdninger. De resterende 500 mio. EUR i tilskud ydes af EU gennem investeringsrammen for Vestbalkan for at fremme energiomstillingen og energiuafhængigheden, støtte projekter vedrørende vedvarende energi, finansiere forbedringer af infrastruktur og sammenkoblinger for energi, herunder LNG, opgradere energitransmissionssystemer og fjernvarme og forbedre energieffektiviteten i private og offentlige infrastrukturer på Vestbalkan.
25. Vi minder om vores beslutning om at åbne EU's mekanisme for fælles **indkøb af gas og LNG** for Vestbalkan og tilskynder vores partnere, der har gasmarkeder, til at anvende den for at mindske deres afhængighed af russisk gas. Gennem energifællesskabet **åbner EU også sit elmarked** for Vestbalkan med forbehold af reguleringsmæssige reformer.
26. Fortsat gennemførelse af **den økonomiske plan og investeringsplanen (EIP) og den grønne og den digitale dagsorden for Vestbalkan** vil bidrage til at styrke regionens økonomi og modstandsdygtighed, herunder gennem yderligere støtte til sikker og modstandsdygtig konnektivitet, energiomstilling og diversificering af energiforsyningen. Den støtte, der ydes gennem EIP, omfatter 9 mia. EUR i tilskudsfinansiering fra IPA III og op til 20 mia. EUR i investeringer for perioden 2021-2027 og befinder sig på et fremskredent gennemførelsesstadium. Af investeringspakken på næsten 30 mia. EUR til regionen er 16,6 mia. EUR allerede blevet mobiliseret. I den forbindelse bør partnerne på Vestbalkan også styrke **retsstatsprincippet** og beslutsomt gennemføre **økonomiske og sociale reformer**, herunder dem, der er indeholdt i deres økonomiske reformprogrammer og i de fælles konklusioner fra den økonomiske og finansielle dialog.

Styrkelse af sikkerheden og opbygning af modstandsdygtighed

27. Ruslands angrebskrig mod Ukraine udgør en grundlæggende sikkerhedsudfordring. EU er fortsat fast besluttet på **yderligere at styrke samarbejdet med Vestbalkan om centrale sikkerheds- og forsvarsspørgsmål, herunder på operationelt plan**. I denne forbindelse glæder vi os over, at partnerne fortsat har bevist deres engagement i **den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP)**, herunder ved at bidrage til EU's krisestyringsmissioner og -operationer. EU vil fortsat arbejde sammen med regionen om at videreudvikle dens forsvarskapabiliteter og -kapaciteter, herunder gennem **den europæiske fredsfacilitet**. EU er fortsat fast besluttet på at bidrage til sikkerheden i regionen, herunder gennem sin FSFP-operation EUFOR ALTHEA og sin EULEX-mission. EU glæder sig over partnernes fortsatte engagement i udviklingen af effektive instrumenter til **regionalt samarbejde på Vestbalkan på sikkerheds- og forsvarsområdet**. EU er også begyndt at øge sit engagement med regionen yderligere på områder som imødegåelse af **hybride trusler og cybertrusler, rummet og militær mobilitet**.
28. EU vil fortsat støtte Vestbalkan i bekæmpelsen af **udenlandsk informationsmanipulation og indblanding**, herunder desinformation samt andre hybride trusler, der søger at undergrave regionens stabilitet og demokratiske processer samt dens EU-perspektiv. Vi vil i den forbindelse yderligere styrke vores samarbejde for **at opbygge modstandsdygtighed**, bl.a. ved at fremme professionalisme i medierne og mediekendskab og ved at øge virkningen af **strategisk kommunikation** om forbindelserne mellem EU og Vestbalkan og udvidelsesprocessen i særdeleshed. EU vil også intensivere sit arbejde med partnerne om at bekæmpe Ruslands falske narrativer og desinformation om sin angrebskrig mod Ukraine.

29. **Vi vil fortsat styrke vores kollektive cybersikkerhed i samarbejde med Vestbalkan,** herunder gennem koordineret operationel og teknisk bistand, samt regionens deltagelse i EU's cybersikkerhedsmekanismer. Vores styrkede fælles bestræbelser bygger på eksisterende programmer og samarbejde med EU's Agentur for Cybersikkerhed (ENISA) og Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi kombineret med bilaterale initiativer fra EU's medlemsstater og andre partnere. Inden for rammerne af cyberberedskabsprojektet til en værdi af 2,6 mio. EUR har EU's indsats fokuseret på at øge cyberrobustheden og beredskabet over for cyberhændelser hos partnere. Det IPA-finansierede regionale program på 5 mio. EUR for kapacitetsopbygning inden for cybersikkerhed på Vestbalkan støtter regionens cyberrobusthed på mellemlang og lang sigt. Disse programmer suppleres regelmæssigt af TAIEX' peer-to-peer-bistand. Vi glæder os over oprettelsen af Cyberkapacitetscentret for Vestbalkan, som fremmer regionalt samarbejde om opbygning af cyberrobusthed. Vestbalkans øgede samarbejde med ENISA og Det Europæiske Kompetencecenter for Cybersikkerhed samt Det Regionale Samarbejdsråds formidlende rolle vil fremover få stigende betydning. Den Europæiske Union ser frem til oprettelsen af EU's cyberreserve, som vil være til rådighed for partnerne på Vestbalkan med henblik på at reagere på væsentlige eller omfattende cybersikkerhedshændelser.

Irregulær migration og bekæmpelse af terror og organiseret kriminalitet

30. **Migrationsstyring forbliver en vigtig fælles udfordring og et vigtigt fælles ansvar.** Vi anerkender de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af EU-handlingsplanen for Vestbalkan, som blev fremlagt i december 2022. Takket være en koordineret indsats er det samlede migrationspres på Vestbalkanruten indtil videre faldet i 2023 sammenlignet med 2022. Ruten er imidlertid stadig meget aktiv med et stort antal afslørede irregulære grænsepassager. I lyset heraf er EU og Vestbalkan fortsat fast besluttet på at gennemføre EU-handlingsplanen fuldt ud, herunder at bekæmpe smugling af migranter og menneskehandel, og sikre adgang til international beskyttelse for personer, der har behov herfor, og styrke overvågningen af tendenser langs ruten yderligere. I denne forbindelse opfordres partnerne på Vestbalkan til yderligere at styrke deres deltagelse i den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler (EMPACT), som er EU's flagskibsinstrument til bekæmpelse af grov og organiseret kriminalitet. EU's betydelige finansielle støtte gennem særlige programmer vil gøre det muligt for partnerne at forbedre asyl- og modtagelsessystemerne, styrke grænsebeskyttelsen, bekæmpe organiserede kriminelle grupper og andre kriminelle netværk, navnlig dem, der er involveret i smugling af migranter, og øge tilbagesendelserne fra Vestbalkan til oprindelseslandene.
31. Folk fra hele den vestlige Balkanregion vil fra næste år kunne rejse til Schengenområdet uden visum. EU glæder sig over de fremskridt, som flere partnere på Vestbalkan har gjort med tilpasning til **EU's visumpolitik**, og opfordrer til yderligere tilpasning for at forhindre misbrug af EU-medlemsstaternes migrations- og asylsystemer. Med hensyn til tilbagetagelse har EU udtrykt glæde over partnernes bestræbelser på at forbedre gennemførelsen af eksisterende tilbagetagelsesaftaler mellem EU og Vestbalkan. Partnerne skal fortsætte med at forbedre deres tilbagesendelsessystemer, herunder ved at indgå tilbagetagelsesaftaler med vigtige oprindelseslande. EU's yderligere finansielle og tekniske støtte – som er gjort nemmere gennem Frontex – tager sigte på at styrke samarbejdet med oprindelseslandene om tilbagesendelse og tilbagetagelse. EU glæder sig over undertegnelsen og indgåelsen af nye Frontex-statusaftaler med nogle af partnerne og opfordrer de andre partnere til hurtigt at følge trop. Samarbejdet med Den Europæiske Unions Asylagentur og Europol bør også intensiveres yderligere.

32. EU opfordrer til yderligere styrkelse af **alle former for samarbejde om terrorbekæmpelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme**, herunder forebyggelse af radikalisering og af finansiering af terrorisme. EU glæder sig over de resultater, der er opnået i løbet af de fem år med gennemførelsen af den fælles handlingsplan om terrorbekæmpelse for Vestbalkan, og bekræfter, at det er fast besluttet på at fortsætte samarbejdet i fremtiden, også i lyset af nye trusler såsom voldelig højreekstremisme, voldeligt ekstremistisk indhold, der spredes online, og mulige angreb på kritisk infrastruktur. EU gentager, at det er vigtigt at sætte hårdt ind over for grov og organiseret kriminalitet, navnlig **hvidvask af penge, korrupcion på højt niveau, narkotikadyrkning, -fremstilling og -handel** gennem øget retshåndhævelse og toldsamarbejde faciliteret af EMPACT. I lyset af de ødelæggende konsekvenser af brug af og handel med narkotika for vores samfunds sundhed og sikkerhed er vi enige om at fortsætte og intensivere vores fælles indsats gennem en evidensbaseret, integreret, tværfaglig og afbalanceret tilgang.
33. EU glæder sig over, at partnerne på Vestbalkan på ny har bekræftet, at de er fast besluttede på at udrydde **ulovlig handel med og spredning af håndvåben og lette våben**, og over EMPACT-samarbejdet på højt plan om at bekæmpe smugling af skydevåben. EU vil fortsat støtte Vestbalkan på dette område. Køreplanen, som er blevet forlænget til efter 2024, er et internationalt anerkendt eksempel på god praksis for regionalt samarbejde om styrkelse af kontrollen med håndvåben.
34. EU opfordrer fortsat partnerne på Vestbalkan til at etablere og opretholde samarbejdsforbindelser med **Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)** på området gensidig retshjælp i straffesager. Vi glæder os over de samarbejdsordninger, der allerede er etableret mellem EPPO og nogle partnere på Vestbalkan, og vi opfordrer de øvrige partnere til at indgå i et lignende samarbejde så hurtigt som muligt.

35. Vi glæder os over, at vores partnere på Vestbalkan tilslutter sig ovenstående punkter.
-